

Na temelju članka 28. i 167. Statuta Srednje škole-Centra za odgoj i obrazovanje, Zagreb, Zagorska 14, Školski odbor na sjednici održanoj dana 13. lipnja 2023. godine, donio je

PRAVILNIK O SIGURNOJ I ODGOVORNOJ UPOTREBI INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE U ŠKOLI

I. UVOD

Članak 1.

Ljudski i informacijski resursi se smatraju najvažnijim vrijednostima Škole. Stoga je za sigurno rukovanje informacijama potrebno uspostaviti pravila njihova korištenja kao i ponašanja njihovih korisnika.

Rad Škole ovisi o radu školske infrastrukture. Zbog toga školska računala moraju biti podešena da omoguće neometan pristup i korištenje informacija potrebnih u nastavi i drugim aktivnostima vezanim za rad Škole.

U Školi je potrebna neprekidna edukacija učenika, nastavnika i svih zaposlenika kako bi se mogao održati korak u korištenju IKT-a, kao i s nadolazećim prijetnjama računalnoj sigurnosti.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik vrijedi za sve korisnike IKT Škole.

Infrastruktura CARNE-tove mreže je postavljena u studenom 2017. godine.

Učenici, nastavnici i svi školski djelatnici moraju se pridržavati uputa za nesmetano i sigurno korištenje IKT-a koje im može dati administrator (tehničar) i administrator e-dnevnika Škole.

Članak 3.

Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj upotrebi informacijsko-komunikacijske tehnologije je dio sigurnosne politike Škole. Oblikovan je uzimajući u obzir preporuke EACEA/Eurydice mreže (<http://eurydice.hr>) koja analizira i pruža informacije o europskim obrazovnim sustavima, a usmjerena je na strukturu i organizaciju obrazovanja u Europi na svim razinama.

Pravilnik je donesen sa svrhom:

- unaprjeđenja sigurnosti školske informatičke opreme i mreže
- jasnog definiranja načina prihvatljivog i dopuštenog korištenja IKT resursa Škole
- zaštite informacijskog sadržaja i opreme

- zaštite korisnika od različitih vrsta internetskog zlostavljanja
- promoviranja sustava i usluga koji su najprikladniji za mlade
- poticanja aktivnog sudjelovanja djece u radu s IKT-om promovirajući sigurno, odgovorno i učinkovito korištenje digitalnih tehnologija u mrežnoj zajednici
- propisivanja sankcija u slučaju kršenja odredbi Pravilnika.

Cilj sigurnosne politike Škole je propisati odredbe koje imaju za cilj upravljanje svim primjenjivim aspektima sigurnosti informacijskih sustava. Njime se propisuju obveze i prava korisnika informacijskih sustava, raspodjela odgovornosti, plan održavanja, dokumentiranje sustava itd. Nadalje, sigurnosna politika mora obuhvatiti i područje upravljanja rizicima, incidentima te postupcima kako se oporaviti od incidenta.

Većina mjera zaštite implementirana su od strane davatelja internetskih usluga-CARNet. Njihovi serveri blokiraju sadržaje i stanice sumnjivog karaktera.

II. OSNOVNE SIGURNOSNE ODREDBE

Članak 4.

Materijalni i nematerijalni resursi:

- korisnici IKT infrastrukture su učenici, nastavnici, ostali djelatnici i povremeni korisnici
- kompletna računalna mreža i računalna oprema smatraju se IKT infrastrukturom čiji je vlasnik Škola
- virtualnim školskim prostorom smatra se školsko mrežno mjesto na adresi www.ss-czoio.hr i sva službena školska mjesta na društvenim mrežama te svako mrežno mjesto na kojem se učenici i zaposlenici Škole javljaju kao njeni službeni predstavnici

Članak 5.

Načelo povjerljivosti informacija podrazumijeva da informacije moraju biti dostupne samo onome kome su namijenjene. U skladu s ovime Škola razlikuje interne, javne i povjerljive informacije.

- skupinu javnih informacija čine one informacije koje opisuju djelatnosti Škole, a njihova javna dostupnost je u interesu Škole. Tu spadaju kontakt podatci Škole, promidžbeni materijal i ostale informacije s web stranice.
- interne informacije su one koje se odnose na podatke pojedinca (kontakt podatci, fotografija osobe, podatci iz evidencije koju vodi Škola itd.

Škola koristi brojne službene aplikacije u svrhu prikupljanja, obrade i slanja podataka te su navedene informacije povjerljive. Djelatnici zaduženi za unos podataka obvezni su čuvati povjerljive informacije te iste ne smiju prosljeđivati neovlaštenim osobama.

To se odnosi na pristup podacima: e-dnevnika, e-matice, računovodstvenih, administrativnih te drugih mrežnih aplikacija i programa koji sadrže osobne podatke djelatnika ili učenika. Djelatnici Škole zaduženi za unos i čuvanje navedenih podataka trebaju svoja računala zaštititi lozinkom koju ne smiju davati neovlaštenim osobama jer u suprotnom čine povredu iz radnog odnosa sankcioniranu važećim propisima.

Tuđe osobne podatke zabranjeno je koristiti bez dopuštenja-privole osobe .

Članak 6.

Školska oprema se mora čuvati i pažljivo koristiti.

S obzirom na dostupnost financija sigurnosne mjere zaštite podataka su na prosječno zadovoljavajućoj razini. Trenutno sva računala koja su na Windows operativnim sustavima posjeduju vatrozid, a noviji operativni sustavi posjeduju Windows Defender Security Center. Dvadeset računala u uredima, knjižnici te sva prijenosna računala imaju zaštitu licenciranim antivirusnim programom. Na računalima koja se koriste u uredima i zbornici osiguran je redovit backup podataka kako bi se spriječio trajan gubitak istih.

Nastavnici i ostali djelatnici koji se spajaju na računalnu mrežu sa svojim privatnim pametnim telefonima čiji su sustavi android, ios windows operativnim sustavima, nemaju nikakvu zaštitu.

Zaposlenici Škole prijavljuju kvarove **putem mail-a** školskoj knjižničarki.

Članak 7.

Zaposlenici naše škole posjeduju AAI@EduHr korisnički račun i korisnički račun za korištenje Office 365-Sharepoint . Škola ima cjelokupno poslovanje i komunikaciju IKT-a organizirane putem Office-365 i Sharepoint-a.

Djelatnici su dužni koristiti email u službenoj komunikaciji s nadležnim tijelima i drugim institucijama iz sustava znanosti i obrazovanja te su isti dužni instalirati na školske uređaje (tablete i prijenosna računala) koja su dobili na korištenje.

Članak 8.

Poslovnu dokumentaciju važnu za poslovanje Škole je potrebno čuvati na zakonom propisan način.

Prilikom pohranjivanja i dostavljanja podataka na Sharepoint Škole nastavnici i stručni suradnici mogu unositi izmjene samo u one dokumente za koje su dobili ovlaštenje ravnatelja.

Članak 9.

Svi djelatnici Škole moraju potpisati izjavu o tajnosti podataka te se moraju pridržavati etičkih načela pri korištenju IKT-a.

Svako nepridržavanje pravila od strane zaposlenika i svako ponašanje koje nije u skladu s Pravilnikom prijavljuje se ravnatelju Škole, a sankcionirat će se temeljem važećih općih akata Škole.

Ozbiljniji incidenti prijavljuju se CARNetovom CERT-u, preko obrasca na mrežnoj stranici www.cert.hr.

III. ŠKOLSKA IKT OPREMA I ODRŽAVANJE

Članak 10.

Računalna mreža je skupina od 2 ili više međusobno povezanih računala. Računala u Školi su povezana bežično i žičano. Škola koristi usluge tvrtke koja je zadužena i plaćena za održavanje navedene mrežne infrastrukture.

Računalni otpad odvozi ovlaštena tvrtka za prikupljanje elektroničkog otpada.

Računala se bežično spajaju na 5 bežičnih pristupnih točaka. Pristupne točke su smještene u svakoj učionici te u najvažnijim prostorima škole (zbornica, knjižnica, blagovaonica, soba logopeda, tavanska učionica)).

Članak 11.

Nastavnici se sa svojim privatnim ili školskim uređajima autentificiraju svojim korisničkim podacima iz AAI@EduHr.

Za potrebe e-dnevnika te druge suvremene oblike rada nastavnici koriste tablete koje su dobili na korištenje.

Nastavnici su se dužni na navedene uređaje u vlasništvu Škole spajati isključivo putem službene adrese skole.hr sa zaporkom koju su dobili u Školi.

Nastavnicima i drugim djelatnicima je strogo zabranjeno davati učenicima i drugim korisnicima vlastite zaporce i druge digitalne identitete.

Ukoliko nastavnici izgube lozinku dužni su zatražiti novu od administratora.

Članak 12.

Računala u Školi su spojena žičanim ili bežičnim načinom spajanja na mrežu.

Žičano su spojena sva računala u knjižnici, učionicama te u uredima.

U svim učionicama i prostorijama Škole sukladno potrebama moguće je bežično spajanje.

Računala u školi posjeduju besplatnu licencu Office 365 putem ovlaštenog sustava Carneta.

Postavke na računalima koje koriste učenici su podešene na općenite te je na svim računalima postavljeno da kod prijave u operativni sustav nema zaporke.

IV.REGULIRANJE PRISTUPA IKT OPREMI

Članak 13.

Računalnoj mreži mogu pristupiti nastavnici, učenici i ostali djelatnici Škole. Nitko od navedenih korisnika ne smije ometati i onemogućavati rad školske bežične mreže.

Pristup bežičnoj računalnoj mreži je zaštićen lozinkom koju nastavnici i zaposlenici ne smiju davati drugim osobama.

Učenici pristupaju bežičnoj mreži isključivo putem školskih laptopa i tableta u svrhu korištenja istih na nastavi.

Članak 14.

Učenici smiju koristiti računala samo uz dopuštenje nastavnika. Pristup aplikacijama i internetskim sadržajima određuje isključivo nastavnik.

Učenici ne smiju instalirati dodatne računalne programe na računala (igrice ili nekakav drugi program) bez odobrenja administratora.

Članak 15.

Nastavnici, djelatnici i učenici koji koriste informatičku opremu moraju se pridržavati navedenih odredbi:

- učionica moraju ostaviti uvijek na kraju onako kako su je zatekli
- računala se obavezno moraju ugasiti nakon uporabe
- u slučaju kvara računala obavijestiti knjižničarku ili ravnateljicu
- radna mjesta moraju ostati čista i uredna (namješteni tipkovnica, miš, monitor, stolica na svojem mjestu)
- prozore obavezno zatvoriti
- učionicu zaključati.

Članak 16.

Trenutno su sva računala podešena da se za ulaz u operativni sustav ne koristi zaporka.

U slučaju da bude bilo potrebe za korištenjem korisničke zaporke u nastavku slijedi smjernica za izradu; ne smije biti kraća od šest (6) znakova, da ima kombinaciju velikih/malih slova, da mora imati minimalno jedan broj i jedan poseban znak.

Članak 17.

Nisu svi sadržaji na Internetu primjereni za učenike ili nastavu. Iz toga su razloga određeni sadržaji nedostupni učenicima (filtrirani su). Odlukom Ministarstva znanosti i obrazovanja sve osnovne i srednje škole spojene su na CARNetovu mrežu i automatski su uključene u sustav filtriranja nepoćudnih sadržaja.

Učenici su upoznati s informacijama o sustavu odnosno da je sustav podešen tako da filtrira nepoćudan sadržaj, to im se posebno naglašava te se o istome educiraju. Učenici su stalno pod nadzorom te im je u potpunosti onemogućeno zaobilaženje sigurnosnih postavki računalne opreme.

IV. SIGURNOST KORISNIKA

Članak 18.

Učenici mogu, ukoliko zatraže dobiti Elektronički identitet u sustavu AAI@Edu.hr Učenici dobivaju elektronički identitet koji im se daje na čuvanje i korištenje. U slučaju da izgube svoj korisnički račun, učenik ili roditelj obraćaju se administratoru imenika Škole koji im daje novu lozinku

Ukoliko učenik napušta Školu njegov elektronički identitet se briše. Učenicima prestaju prava nad elektroničkim identitetom kada završe sa svojim školovanjem.

Nastavnicima i ostalom osoblju prestaju prava kada završe sa svojim radnim vijekom tj. odlaskom u mirovinu ili prestankom rada u školskom sustavu.

Učenici, nastavnici i ostali djelatnici moraju posebno voditi računa o svojem digitalnom identitetu koji su dobili iz sustava AAI@edu korisničkih podataka. Svoje podatke moraju čuvati.

Korisnici moraju voditi računa da prilikom prijave na ona računala i programe koji zahtijevaju prijavu ne otkriju svoje podatke za prijavu. Isto tako nastavnici se prilikom odlaska iz učionice (kada ostavljaju računalo uključeno) se obavezno moraju odjaviti iz svih sustava u koje su se prijavili.

Članak 19.

Ciljevi mjera informacijske sigurnosti koje se primjenjuju na računalnu mrežu su:

- omogućavanje elektroničke komunikacije
- neometano korištenje informacija koje su putem računalne mreže dostupni
- zaštita školske računalne mreže
- zaštita osjetljivih podataka Škole

Članak 20.

Svaki pojedinac je odgovoran za svoje ponašanje u virtualnom svijetu te se prema drugim korisnicima mora ponašati pristojno, ne vrijeđati ih niti objavljivati neprimjerene sadržaje.

Za svakog korisnika koji se susreće s Internetom nužno je upoznavanje s osnovnim pravilima ponašanja u takvoj komunikaciji i takvom okruženju. To se još naziva i „internetskim bontonom“, a vrlo čest naziv je i „Netiquette“.

„Netiquette“ je ustaljen popis pravila lijepog ponašanja u internetskoj komunikaciji i preveden je na mnoštvo jezika. Hrvatske stranice dostupne su na <http://hr-netiquette.org>.

Škola je ovaj skup pravila učinila dostupnim svojim učenicima, o tome ih podučava, te primjenjuje vlastitu politiku u skladu s tim pravilima. Ovaj skup pravila je izvješten na panoima te je objavljen na mrežnoj stranici Škole.

Članak 21.

Prilikom korištenja i objavljivanja sadržaja na Internetu, korisnici se moraju pridržavati sljedećih uputa:

- svi korisnici moraju znati da su odgovorni za sve što pišu, objavljuju ili komentiraju na Internetu
- odgovorni korisnici svojim potpisom stoje iza sadržaja koji objave
- svaki korisnik mora dobro balansirati između privatnih i školskih informacija koje dijele s drugima
- korisnici moraju biti pažljivi koje podatke objavljuju na Internetu jer time utječu na svoju sigurnost i zaštitu svoje privatnosti
- poštivati autorska prava tj. da tuđe radove ne smiju prikazivati kao svoje, niti nedozvoljeno preuzimati tuđe radove s Interneta
- uravnotežiti vrijeme korištenja Interneta tj. umjerenosti u korištenju

a) Prilikom korištenja elektroničke pošte moramo se pridržavati ovih uputa:

- ukoliko ne koristite postupke enkripcije (hardware ili software), morate znati da elektronička pošta na Internetu nije sigurna. Nemojte nikada staviti u e-mail ono što ne biste stavili na dopisnicu.
- poštujujte vlasnička prava nad materijalima koje reproducirate. Skoro sve zemlje imaju zakone o vlasničkim pravima.
- ukoliko prosljeđujete poruku koju ste primili, ne mijenjajte sadržaj. Ako je to bila osobna poruka upućena vama i vi je preusmjeravate grupi, zatražite dopuštenje. Možete ju kratiti i citirati samo dijelove od značaja, ali naznačite njezinog autora.
- nikada ne šaljite "lance sreće" elektroničkom poštom. "Lanci sreće" su zabranjeni na Internetu. Pristup mreži (ili servisu ili forumu) vam može biti uskraćen.
- olakšajte stvari primatelju. Mnogi programi za e-mail izbrišu podatke iz zaglavlja koji sadrže adresu za odgovor. Da biste bili sigurni da ljudi znaju tko ste, uključite liniju ili dvije na kraju poruke s podacima za kontakt. Možete napraviti datoteku s kontaktnim podacima i uključivati ga na kraj vaših poruka. Neki programi to rade automatski.
- budite oprezni prilikom slanja elektroničke pošte. Postoje adrese koje predstavljaju grupu ljudi, a izgledaju kao da se radi o jednoj osobi. Znajte kome šaljete e-mail.
- imajte na umu da je primatelj ljudsko biće, čija se kultura, jezik i smisao za humor mogu razlikovati od vaših.
- ne koristite isključivo velika slova. VELIKA SLOVA IZGLEDAJU KAO DA VIČETE.
- koristite smileye da naznačite ton, ali koristite ih s mjerom. :-)
- ne šaljite velike količine podataka ljudima koji ih nisu zatražili.

b) Mailing liste, news grupe

Sva pravila za elektroničku poštu vrijede i ovdje.

- čitajte mailing liste i news grupe mjesec ili dva prije nego što na njih nešto pošaljete.
- ovo će vam pomoći razumjeti pravila ponašanja grupe.
- ne okrivljujte sistem administratora zbog ponašanja korisnika sistema.
- poruke i članci trebaju biti kratki i u vezi s onim o čemu se raspravlja. Ne skrećite s teme, suvislo se izražavajte i ne šaljite poruke samo zato da bi ukazali na tuđe greške u tipkanju ili pravopisu.
- krivo predstavljanje nije dopušteno.
- unaprijed provjerite je li oglašavanje dopušteno. Nezatražene reklamne poruke koje se ne tiču teme rasprave će sigurno uzrokovati da dobijete mnogo ljutih odgovora.

- sadržaj poruke bi trebao proširivati onu na koju se nadovezuje.
- predstavljanje tuđim imenom u news člancima nije dopušteno. Od toga se možete zaštititi korištenjem softwera koji generira "otisak prsta" kao što je PGP.

c) Forumi

- ako postoje pravila foruma, obavezno ih pročitajte ih pridržavajte ih se.
- ako postoji FAQ lista (često postavljana pitanja), obavezno je pročitajte. Možda ćete upravo tamo naći informaciju koju ste tražili.
- dobro pregledajte forum i budite sigurni da započinjete raspravu u pravom dijelu foruma.
- prije nego li započnete temu, pretražite forum i potražite sličnu temu. Možda već postoji rasprava poput one koju namjeravate započeti.
- iz naslova mora biti jasno o kojoj se temi radi.
- naslov teme mora biti kratak i jasan.
- razmislite prije nego li napišete bilo što. Morate imati valjan razlog za pisanje poruke, a ona mora biti smisljena.
- pažljivo sročite svoju poruku. Neka bude što jasnija i jednoznačna. Izbjegavajte nesporazume, koliko je to moguće.
- pišite u prijateljskom tonu.
- prije nego li pošaljete poruku, provjerite jeste li sve napisali kako se htjeli.
- kada nastavljate raspravu, pročitajte sve prijašnje poruke kako bi bili sigurni da nećete dodati informaciju koja već postoji.
- uvijek nastojite poštivati temu.
- ne koristite isključivo velika slova. **VELIKA SLOVA IZGLEDAJU KAO DA VIČETE**
- kod odgovora (reply), citirajte poruku na koju odgovarate.
- ukoliko je poruka na koju odgovarate dugačka, citirajte samo bitne dijelove.
- privatnih razgovora na javnom dijelu foruma nisu poželjni. Za njih, koristite privatne poruke, ukoliko postoje, ili e-mail.
- nastojite da vaši potpisi budu što kraći i neupadljivi.
- nastojite ne stavljati slike u potpise.
- nikako nemojte otkrivati svoje osobne podatke, adresu, ime škole, telefonske brojeve i slično preko Interneta (na servisima poput Facebooka, Twitera, chat sobe...).

Pravila sigurnog ponašanja na Internetu su:

- osobne informacije na Internetu se nikad ne smiju odavati.
- zaporka je tajna i nikad se ne smije nikome reći.
- ne odgovarajte na zlonamjerne ili prijeteće poruke!
- treba pomoći prijateljima koji su zlostavljani preko Interneta tako da se to ne prikriva i da se odmah obavijeste odrasli.

- provjeriti je li Facebook profil skriven za osobe koji nam nisu 'prijatelji'. Treba dobro razmisliti o ljudima koji se primaju za „prijatelje“.
- potrebno je biti oprezan s izborom fotografija koje se objavljuju na društvenim mrežama.

Članak 22.

Autorska prava na online dokumentima najčešće se definiraju s tzv. Creative Commons (CC) licencama (više na : <https://creativecommons.org/licenses/?lang=hr>) Creative Commons licence jesu skup autorsko-pravnih licenci pravovaljanih u čitavom svijetu. Svaka od licenci pomaže autorima da zadrže svoja autorska prava, a drugima dopuste da umnožavaju, distribuiraju i na neke druge načine koriste njihova djela. Svaka Creative Commons licenca osigurava davateljima licence i da ih se prizna i označi kao autore djela.

Nastavnici, učenici i ostali djelatnici se potiču da potpisuju materijale koji su sami izradili koristeći neku licencu te da poštuju tuđe radove. Nipošto ne smiju tuđe radove predstavljati kao svoje, preuzimati zasluge za tuđe radove, niti je dozvoljeno primati tuđe radove s Interneta.

Korištenje tuđih radova s Interneta mora biti citirano, obavezno navodeći autora korištenih materijala te izvor informacije (poveznica i datum preuzimanja).

Računalni programi su također zaštićeni zakonom kao i jezična djela. Najčešće su zaštićeni samo izvorni programi, no ne i ideje na kojima se oni zasnivaju. U to su uključeni naravno i on-line programi odnosno web aplikacije.

Kod mrežnih mjesta moguće je posebno zaštititi samo objavljeni sadržaj, a moguće je zaštititi i elemente koji se odnose na samo mrežno mjesto i djelo su dizajnera i/ili tvrtke/osobe koja je izradila samo mrežno mjesto.

Članak 23.

Prednost digitalnog sadržaja je da se ne uništava ili mu se ne umanjuje kvaliteta s brojem kopiranja. Ipak, baš zbog tog vida potrebno je biti vrlo oprezan s korištenjem digitalnih materijala, a još više s njihovim dijeljenjem. Naime, dijeljenje datoteka, samo po sebi, nije nelegalno. U slučaju da je datoteka proizvod pojedinca, pojedinac je može bez problema podijeliti s drugima na različite načine. Pritom je, dakako, uputno zaštititi djelo nekom vrstom prikladne licence.

Primjer nelegalnog dijeljenja datoteke jeste kopiranje ili preuzimanje autorski zaštićenog materijala poput e-knjige, glazbe ili pak videosadržaja. Mnogi online servisi danas omogućuju preuzimanje glazbenih albuma, pjesama, videosadržaja ili pak e-knjiga na nelegalan način. Primjer su klijenti (npr. Torrent) koji omogućuju dijeljenje sadržaja između računala pa se tako dijele najčešće nelegalno nabavljeni videosadržaji te glazbeni sadržaji, ključevi za korištenje različitih aplikacija i drugi

digitalni sadržaji koji su zaštićeni autorskim pravima, gdje je izričito zabranjeno daljnje distribuiranje i umnožavanje bez dozvole autora ili bez plaćanja naknade.

Postoje i različiti oblici mrežnog servisa koji omogućuju registraciju korisnika za vrlo nisku mjesečnu pretplatu te nude preuzimanje gotovo neograničene količine digitalnog sadržaja koji je zaštićen autorskim pravom, no to je također nelegalno.

U Školi se izričito zabranjuje nelegalno kopiranje ili preuzimanje autorski zaštićenog materijala.

Članak 24.

Računalna mreža je postavljena tako da u potpunosti onemogućava P2P (peer to peer) protokole i filtrira mrežne stranice koje sadrže P2P datoteke. U potpunosti je onemogućeno korištenje popularno zvanih Torrenata.

Obaveze ustanove su:

1. Učenike i nastavnike podučiti o autorskom pravu i intelektualnom vlasništvu.
2. Učenike i nastavnike podučiti i usmjeriti na korištenje licenci za zaštitu autorskog prava i intelektualnog vlasništva. Mogu se koristiti materijali s <https://creativecommons.org/licenses/?lang=hr>
3. Učenike i nastavnike podučiti o načinima nelegalnog dijeljenja datoteka i servisima koji to omogućuju poput Torrent servisa, mrežnog mjesta koja zahtijevaju registraciju i plaćanje vrlo niske članarine za neograničeno preuzimanje digitalnog sadržaja i sl.
4. Učenike i nastavnike informirati o mogućim posljedicama nelegalnog korištenja, dijeljenja i umnažanja autorski zaštićenih materijala.

Članak 25.

Internetsko nasilje se definira kao namjerno i opetovano nanošenje štete korištenjem računala, mobitela i drugih elektroničkih uređaja. Nasilje preko Interneta, poznato kao cyberbullying, opći je pojam za svaku komunikacijsku aktivnost cyber tehnologijom koja se može smatrati štetnom kako za pojedinca, tako i za opće dobro.

Postoje različiti oblici internetskog zlostavljanja:

- nastavljanja slanja e-pošte usprkos tome što netko više ne želi komunicirati s pošiljateljem
- nasilje mobitelom
- nasilje na chatu
- nasilje na forumu
- nasilje na blogu
- nasilje na web servisima (društvene mreže)
- svi ostali oblici nasilja preko Interneta
- otkrivanje osobnih podataka žrtve na mrežnim stranicama ili forumima
- lažno predstavljanje žrtve na Internetu
- slanje prijetećih poruka žrtvi koristeći različite internetske servise (poput Facebooka, Skypea i drugih društvenih mreža)

- postavljanje internetske ankete o žrtvi
- slanje virusa na e-mail ili mobitel
- slanje uznemirujućih fotografija putem e-maila, MMS-a ili drugih komunikacijskih alata.

Članak 26.

Nasilje u školama postao je sve veći problem tijekom nekoliko posljednjih godina, a budući da sve više djece koristi Internet i mobilne telefone za komuniciranje, internetsko nasilje „cyberbullying“ je postalo velik problem.

Škola će prilikom rješavanja problema internetskog zlostavljanja koristiti sve raspoložive oblike individualne i grupne pomoći i podrške. U težim slučajevima zlostavljanja koji uključuju ozbiljne prijetnje prema drugim učenicima, a rezultiraju time da žrtva više ne želi ići u školu ili pak ako se nasilje nastavi unatoč prethodno poduzetim mjerama savjetovanja, pomoći i podrške potrebno je izreći pedagošku mjeru sukladno važećim pravilnicima.

Svi oblici nasilničkog ponašanja u školi su nedopušteni i disciplinski će odgovarati svi oni za koje se utvrdi da provode takve aktivnosti.

Edukacija o neprihvatljivom ponašanju provode se kroz predmete koji koriste tehnologiju ili Sat razrednika te su pravila o prihvatljivom ponašanju i korištenju tehnologije vidljiva i u prostorijama Škole.

Stručna služba škole provodit će savjetodavni rad s učenicima koji provode razne oblike uznemiravanja, a kroz strategiju će se provesti i preventivne mjere suzbijanja nasilja.

Škola će:

1. Podučiti učenike i nastavnike o mogućim oblicima internetskog nasilja i o tome kako prepoznati internetsko nasilje.
2. Jasno istaknuti prihvatljiva pravila ponašanja te učenike i nastavnike podučiti kroz predmete koji koriste tehnologiju
3. Izraditi strategiju odgovora na internetsko nasilje
4. Obilježavati Dane sigurnog korištenja Interneta i suzbijanja nasilja kroz kreativne radove

Članak 27.

S ciljem unaprjeđenja suradnje s roditeljima predviđeno je povećano sudjelovanje roditelja u školskim aktivnostima u području IKT tehnologije. Povećana uključenost roditelja utjecat će na povećanu motivaciju učenika, postizanje boljeg uspjeha u školi, stvaranje bolje komunikacije između škole i roditelja, poboljšat će roditeljske kompetencije, nastavnicima omogućiti bolje poznavanje učenika, povećavanje kvalitete rada škole i povećanje ugleda škole u lokalnoj zajednici.

Roditelji će navedene ciljeve razvijati kroz sudjelovanje na sastancima, individualnim razgovorima, razrednim projektima, školskim projektima, edukacijama za roditelje o sigurnosti na Internetu, korištenju e-dnevnika i sl., izvannastavnim aktivnostima.

Članak 28.

Kućnim redom škole propisano je da je zabranjeno korištenje mobitela za vrijeme nastave.

U slučaju prekršaja nastavnik ima pravo oduzeti učeniku mobitel i pohraniti ga kod pedagoga ili kod ravnatelja škole. Mobitel, može preuzeti isključivo učenikov roditelj ili skrbnik.

Učenici mogu koristiti mobitel u slobodno vrijeme (mali odmor, veliki odmor) poštujući odredbe Pravilnika i Kućnog reda.

Učenici mogu iznimno koristiti mobitele za vrijeme nastave kao nastavno pomagalo u dogovoru s predmetnim nastavnikom. Svaka upotreba tehnologije u učionici mora imati unaprijed zadanu svrhu, koja opravdava korištenje tehnologije.

Članak 29.

Jedan od popularnih oblika nasilja među vršnjacima koji donosi moderno doba tehnologije je i nasilje putem mobitela. Uključuje bilo kakav oblik poruke zbog koje se osoba osjeća neugodno ili joj se tako prijeti – može biti tekstualna, videoporuka, fotografija, poziv – odnosno bilo kakva višestruko slana poruka kojoj je cilj uvrijediti, zaprijetiti, nanijeti bilo kakvu štetu vlasniku mobilnog telefona.

Škola je dužna upoznati učenika s posljedicama zlouporabe mobitela te da je svaki oblik nasilja kažnjiv zakonom.

Ukoliko Škola ima saznanja o bilo kojem obliku nasilja postupit će sukladno odredbama zakona te u suradnji s nadležnim institucijama i tijelima pokrenuti postupak radi zaštite prava učenika.

Nastavnici i stručni suradnici dužni su postupati po odredbama „Plana postupanja u slučaju nasilja nad mladima“ prihvaćenog od strane Nastavničkog vijeća Škole od 2. studenog 2016.

Članak 30.

Škola će kroz roditeljske sastanke informirati roditelje o korištenju mobitela:

- naglasiti im da budu pažljivi kome daju broj mobitela.
- neka pažljivo koriste neku od chat usluga preko mobitela.
- ako dobiju poruku s nepoznatog broja, neka ne odgovaraju.

- ne trebaju odgovarati ni na poznate brojeve ako se zbog sadržaja poruke osjećaju loše ili neugodno.
- objasniti djeci kako šala može lako od smiješne postati uvredljivom, i to da, ako su ljuti, mogu učiniti nešto zbog čega poslije mogu požaliti. Istaknite im da budu pažljivi kad šalju poruke drugima.
- potaknite ih da se prije slanja poruke zapitaju može li ona uvrijediti ili na bilo koji način naštetiti primatelju?
- postaviti pravilo prema kojem nije dopušteno slati fotografije ili videozapise drugih ljudi bez njihova dopuštenja, kao ni slati sadržaje koji mogu uvrijediti druge ljude.
- ako dijete dobije neprimjerenu poruku, poziv ili je izloženo nasilju, dajte mu podršku i potaknite ga da odmah razgovara s vama ili nekom drugom odraslom osobom u koju ima povjerenja (poput nastavnika ili školskog suradnika), kako se problem ne bi pogoršao.
- ako je riječ o ozbiljnijim oblicima nasilja, osobito zastrašujućim prijetnjama, razmislite tome da sve prijavite policiji. U takvim slučajevima dobro je sačuvati poruke u mobitelu, ili negdje drugdje zapisati podatke o datumu, vremenu i sadržaju poruke ili poziva.
- mobilni telefoni sve više imaju potpuni pristup Internetu i djeca i mladi koriste fiksne internetske veze kao i mobitele za pretraživanje Interneta. Stoga, iste sigurnosne mjere za korištenje Interneta postaju važne i za korištenje mobilnih telefona (zaštita osobnih podataka, izbjegavanje štetnih sadržaja, zaštita potrošača, ovisnost o računalnim igrama, i slično).

Svi izrazi koji se u ovom Pravilniku koriste u muškom rodu neutralni su te se odnose i na muške i na ženske osobe.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj upotrebi informacijsko-komunikacijske tehnologije u školi KLASA: 003-05/01/18-1; URBROJ: 251-264/18-1-01 od 11. travnja 2018.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja na sjednici Školskog odbora održanoj 13. lipnja 2023.

KLASA: 011-03/23-02/01

URBROJ: 251-264/23-4

U Zagrebu, 13. lipnja 2023.

Predsjednica Školskog odbora:



Danijela Pavičić-Spevec, prof.



Ravnateljica:

mr.sc. Dana Baftiri, prof.

